

Anmälan angående Tyresö musikklasser i Tyresö kommun

Beslut

Tyresö kommun har följt bestämmelserna om vårdnadshavares möjlighet till inflytande och samråd över elevers utbildning och därför avslutas ärendet.

Ärendet

Skolinspektionen har den 5 juni 2012 tagit emot en anmälan från Tyresö musikklassers förening (TMF) gällande Tyresö musikklasser i Forellskolan, numera i Nyboda skola, i Tyresö kommun.

Skolinspektionens utredning syftar till att kontrollera om Tyresö kommun, som är huvudman för Nyboda skola följt bestämmelserna avseende vårdnadshavares inflytande och samråd över elevers utbildning. Utredningen avser vårterminen 2012.

Vidare anmäls kommunens och rektorns förändring av organisationen, personalrekrytering och den psykosociala miljön för eleverna på skolan. Dessa frågor faller inte inom ramen för Skolinspektionens tillsyn och prövas därför inte i detta ärende.

TMF har uppgett bland annat följande

Tyresö musikklasser har fram till idag erbjudit en traditionell musikutbildning, dvs. huvudsakligen körsång och en mindre del instrumentalundervisning samt musikteori. Därtill har musikklasserna ett eget lärarlag, eleverna hålls samman i separata klasser och de håller till i en särskild del av skolan. Inför flytten till den ombyggda Nyboda skola har kommunen och skolans rektor ändrat på detta.

Rektorns beslut om förändringar av lärarlag, klasser och inriktning av verksamheten är sådana viktiga frågor som enligt skollagen ska behandlas i ett forum för samråd, där vårdnadshavarna ska vara med. Vårdnadshavarna ska också ges möjlighet att påverka besluten innan de fattas. Med undantag för ett pedagogiskt café vårterminen 2011 har varken lagråd, skolråd eller något annat slags informationsmöte hållits under läsåret 2011/2012.

Sedan mitten av februari 2012 har elevernas föräldrar erhållit information om organisationsförändringarna från kommunen och skolans rektor per brev samt via skolans hemsida. Efter önskemål från föräldraföreningen lovade rektorn att hålla ett informationsmöte med alla föräldrar till eleverna i Tyresö musikklasser. Efter att

rektorn ändrat sig och endast gick med på att ha ett informationsmöte med föräldraföreningens representanter och inte samtliga eleverns föräldrar, ställdes mötet in.

Enligt mejlkonversation framgår att rektorn anser att hon inte behöver informera föräldrarna förrän allt är klart. Det är alltså inte fråga om samråd utan om information om redan fattade beslut. Rektorn har därvid åsidosatt skollagens regler.

Tyresö kommun har uppgett bland annat följande

De organisationsförändringar som berör Tyresö musikklasser höstterminen 2012 är en konsekvens av den nya läroplanen (Lgr11), vars syfte är bättre förutsättningar för ämnesövergripande samarbete och därtill god och ökad måluppfyllelse. Framtida förändringar som en följd av en breddad profil på skolan kommer enbart gälla nya elever och befintliga elever som önskar ta del av en breddning. Någon breddning av musikprofilen från hösten 2013 är inte beslutad, utan förslag kommer att bearbetas tillsammans med personal, elever och föräldrar under hösten 2012 inför val av skola 2013.

Föräldraföreningens önskemål om att bibehålla organisationen med ett separat arbetslag för musikklasserna, att musikeleverna går i samma klass och behåller den mängd musikundervisning de hittills haft, är väl kända för kommunen och rektorn sedan tidigare förändringsprocesser.

Under våren 2012 har arbetet med att bygga upp den nya skolan varit intensivt. Eleverna har informerats om arbetet via elevråd, och även medverkat i att till exempel välja inredning till skolan. Representanter från klasserna i musikprofil har vid tre tillfällen haft möten med rektor för att få ställa frågor om det framtida profilarbetet.

Den 14 februari 2012 skickades ett brev hem till alla föräldrar på Forellskolan där det bland annat upplystes om att information om det pågående arbetet med den nya skolan fortlöpande skulle publiceras på Nyboda skolans hemsida.

Efter frågor från TMF skickades ett svarsbrev till föreningen den 27 april 2012 och då det inkom fler frågor och synpunkter publicerades ytterligare information om just profilarbetet på hemsidan den 9 maj 2012. Föräldrarna i profilklasserna fick samma information i hembrev från skolan.

Då föreningens representanter önskade ett möte föreslog rektor ett sådant den 23 maj. Även förvaltningschef och barn- och utbildningsnämndens ordförande skulle delta i mötet. Föreningen avstod dock från att komma till det planerade mötet. Ett informationsbrev med utförligare information om inriktning och innehåll i undervisning skickades istället den 24 maj 2012.

Kommunen har informerat föräldrarna via en artikel på hemsidan publicerad den 29 maj 2012 samt via förvaltningschefens svar på synpunkter den 31 maj 2012. Vidare har förvaltningschefen, kommundirektören, barn- och utbildningsnämndens ordförande samt kommunstyrelsens ordförande vid ett flertal tillfällen svarat på muntliga och skriftliga frågor från föräldrar inom musikprofilen. I samband med skolavslutningen den 13 juni 2012 skickades ytterligare ett hembrev till föräldrarna i musikprofil.

Den nya organisationen för Nyboda skola förhandlades i samverkan i februari 2012 och föräldrarna informerades per brev samma månad.

TMF:s synpunkter på kommunens yttrande

Den information som rektorn hänvisar till i sitt yttrande har publicerats och distribuerats till föräldrarna efter det att TMF den 25 april 2012 per brev påtalat rektorns skyldigheter enligt lag. I det av TMF:s ordförande inspelade samtalet den 8 maj 2012 framgår att rektorn lovar att hålla ett informationsmöte för alla vårdnadshavare under vecka 21 om de förestående förändringarna. Föreningens representanter avstod från att komma då samtliga elevers föräldrar inte var inbjudna till mötet. Den 29 maj 2012 har rektorn avstått från att komma till det möte som TMF bjudit in till.

TMF känner till att Barn- och utbildningsnämnden under 2009 gett förvaltningen i uppdrag att utreda profilklassernas framtida inriktning. De har träffat den konsult som utredde frågan men de har inte fått någon information om resultatet av hennes arbete och vilka beslut som politikerna har tagit med anledning av det.

Motivering till beslutet

Av 2 kap. 9 § skollagen framgår att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor och i 2 kap. 10 § skollagen framgår att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i skollagen eller andra författningar.

Av prop. 2009/10:165 s. 648 framgår bland annat följande.

"I det ansvar som rektor [...] har enligt 9 § att fungera som ledare och samordnare av det pedagogiska arbetet ingår att dessa personer också fattar de beslut som ett sådant ansvar kräver. Bestämmelsen om att rektor [...] beslutar om enhetens inre organisation ska läsas mot denna bakgrund. Besluten kan röra exempelvis personalens ansvarsområden, schemaläggning eller [...] elevernas fördelning på klasser eller grupper."

Enligt 4 kap. 12 § skollagen ska vårdnadshavare för elever i grundskolan erbjudas möjlighet till inflytande över utbildningen.

Av prop. 2009/10:165 s. 312 framgår bland annat följande beträffande elevernas och vårdnadshavarnas inflytande.

"Vårdnadshavares inflytande grundar sig främst på att de går in i barnets ställe när barnet på grund av sin ålder inte självt kan utöva sitt inflytande i full utsträckning. Detta skäl för vårdnadshavares inflytande minskar i styrka i takt med att barnens ålder ökar och barnen själva kan bevaka sina intressen och uttrycka sig. Föräldrar har dessutom i sin roll som just vårdnadshavare och ansvariga för barnets fostran en annan utgångspunkt. Som ansvariga för barnens fostran är vårdnadshavarnas möjlighet till inflytande och insyn i skolans verksamhet självklar. En väl fungerande samverkan mellan eleverna, skolan och föräldrarna, både på individ- och gruppnivå har stor betydelse för verksamheten. När det gäller vårdnadshavare har i förslaget till skollag valts formuleringen "ska ha möjlighet till inflytande över utbildningen". Detta är en mer allmän bestämmelse än för barnen och eleverna, som ska "ges inflytande över undervisningen, skolmiljön och verksamheten i övrigt"."

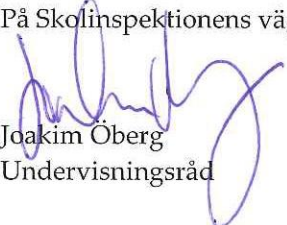
Enligt 4 kap. 13 § skollagen ska det vid varje skolenhet finnas ett eller flera forum för samråd med eleverna och deras vårdnadshavare. Där ska sådana frågor behandlas som är viktiga för enhetens verksamhet och som kan ha betydelse för eleverna och vårdnadshavarna och dessa ska även informeras om förslag till beslut i sådana frågor som ska behandlas där och ges tillfälle att komma med synpunkter innan beslut fattas. Det är vidare rektorn som ansvarar för att det finns forum för samråd och för att informations- och samrådsskyldigheten fullgörs.

Inför höstterminen 2012 har rektorn för Nyboda skola bland annat beslutat om förändringar av lärarlag och klasser. Av tillämpliga bestämmelser framgår att rektorn beslutar om sin skolenhets inre organisation. Emellertid ska vårdnadshavare erbjudas möjlighet till inflytande över utbildningen.

Skolinspektionen konstaterar att rektorns beslut föregåtts av beslut som fattats av Tyresö kommun under 2009. Skolinspektionen har mot denna bakgrund inhämtat protokoll från Barn – och utbildningsnämndens sammanträden i Tyresö kommun. Den 11 februari 2009 fattades beslut om att godkänna inriktningen på det framtida utvecklingsarbetet på Nyboda skola och Forellskolan. De båda skolorna arbetade sedan en tid tillbaka som en enhet benämnd Centrumskolan. Av protokollet från kommunens möte den 11 februari 2009 framgår vidare att förvaltningen fick i uppdrag att utreda profilklassernas framtida inriktning. Enligt Plan för översyn av profilklassernas framtida inriktning daterad den 26 maj 2009 utgjorde Centrumskolans föräldraråd referensgrupp under utredningstiden. En medborgarenkät skickades även ut.

Skolinspektionen noterar att TMF har uttryckt önskemål om att få information genom ett möte under våren 2012 beträffande de kommande förändringarna. Av handlingarna i ärendet framgår att elevernas vårdnadshavare har informerats om beslutade organisationsförändringar per brev samt via skolans hemsida i februari, april, maj och juni månad 2012. Vidare har skolan bjudit in till ett möte mellan rektorn, kommunen och TMF:s representanter vilket TMF avstod från att komma till. Föräldrarådet på Centrumskolan har, som nämnts ovan, under utredningstiden varit delaktiga i förändringsarbetet. Skolinspektionen bedömer mot bakgrund av detta att rektorn för skolan har informerat om den aktuella förändringen rörande Tyresö musikklasser och att vårdnadshavare under de år som profilklassernas framtida inriktning utretts har haft möjlighet till inflytande och samråd. Tyresö kommun har därmed följt skollagens bestämmelser om vårdnadshavares inflytande och samråd över elevers utbildning.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Öberg
Undervisningsråd

Kristina Gustafsson
Utredare

Kopia till
Anmälar
Rektorn för Nyboda skola